

ΤΟ ΧΥΣΙΝΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΦΑΓΕΝΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΘΡΑΚΩΝ

Μία ώραία ιδέα επεξεργασμένη
ήδη χθές. Ἐπὶ τῇ συνεπιλήρωσιν
εὐκασιπεναιτίας ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς
καταπονήσεως τῆς ἑλληνικότητος
πόλεως Ἀρχιᾶλον τῆς Ἀνατολι-
κῆς Ρωμανίας διὰ τοῦ πνεύματος
καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῶν Βουλγάρων,
ἐτελέσθη ἐπίσημον μνημόσυνον ὑ-
πὲρ τῆς ψυχῆς τῶν πεσόντων τότε
ἡρώων καὶ μαρτύρων κατὰ τὴν
σφαγὴν. Ἡ ἐπιμνημόσυτος δέησις
ἐγράφη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γε-
ωργίου Καρότου, κατετέθησαν δὲ
πλείστοι στέφανοι. Τὴν Κυβέρνη-
σιν ἀντεπερὸς ὤψεν ὁ ὑπουργὸς
τῆς Γεωργίας κ. Σαυρίδης, τὴν
Βουλὴν ὁ ἀντιπρόεδρος αὐτῆς κ.
Μιχ. Ἀγγελόπουλος, τὸν Δήμον ὁ
Δήμαρχος κ. Σπ. Μερχούρης, τὴν
Ἀκαδημίαν ὁ πρόεδρος τῆς κ. Κο-
στῆς Παλαμᾶς, ἄλλοι δὲ τὴν Γερου-
σίαν, τὸ Πανεπιστήμιον, τὴν Ἐπι-
τροπὴν Ἐκκατοικητικῆς καὶ παρὲς
στη καὶ πλήθος ἐκλεκτῶν τοῦ πολι-
τικοῦ καὶ διανοουμένου κόσμου
μας.

Τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον ἐξε-
φώνησεν ἐμπνευσμένως ὁ πρόε-
δρος τοῦ Συνλόγου τῶν Βορειο-
θρακῶν, ὅστις καταθέτων στέφανον
εἶπε μετὰ ἄλλων τὰ ἑξῆς :

«Ὁ βορειοθρακικὸς λαὸς
καταθέτων τὸν ἐπὶ τῷ στέφανῳ
τοῦτον προσέρχεται εὐλαβῆς καὶ
αὐτὸς προσκυνητὴς ἵνα ἀποτίσῃ τὸν
δφειλόμενον φόρον τιμῆς καὶ θαν-
μασμοῦ εἰς τὴν μνήμην τῶν πεσόν-
των ἡρώων καὶ μαρτύρων Ἀρχια-
λιτῶν, οἵτινες τόσον σθεναρῶς ἠε-
νήθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς μίαν
βάνανσον βίαν.

«Ἡ χειρονομία τῆς Ἀρχιᾶλον
προσφορῆσεως ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν
βωμόν τοῦ εὐγενεστέρου ἀνθρωπι-
νοῦ ιδεώδους, οἷον ἡ ἐλευθερία
τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ἀποδια-
θέσεως καὶ ἀναγκασμένης δι' ὑψί-
στοι παραδείγματος αὐτοθυοίας καὶ
ἀδριμυτοῦ φωτεινῆς διὰ τῶν ἰδι-
ων τῆς φλογὸς σελίδα εἰς τὴν ἀ-
παράμιλλον ἰστορίαν τῆς Ἑλληνι-
κῆς φυλῆς, θὰ ἀποτελῇ πάντοτε τὸ
εἴλογον καὶ συνειδητὸν σέμνωμα
τοῦ βορειοθρακικοῦ κόσμου.

«Εἰς τὴν ἰστορίαν τῶν λαῶν
εσπανιότατα ἀναφαίνονται πράξεις
τοσαύτης ἀνταρρηξέσεως.

«Οἱ Ἀρχιαῖται ἐν τῇ σθεναρᾷ
ἀμύνῃ των δὲν ἐξετέλεσαν διωπε-
ταμένην τινα ἄλλοθεν ὑπηρεσίαν.
Ἐπὶ τὴν ἀπλῶς εἰς τὸ ἐπιταγ-
μα τῶν ὑψηλῶν Ἑλληνικῶν παρα-
δόσεων, τῶν ἰδίων των παραδόσε-
ων, τῶν δημιουργημένων εἰς τὰ
δάθη τῶν Ἑλληνικῶν αἰώνων διὰ
μέσου τῶν ὁποίων ἐρροθμίζον ὅλας
των τὰς ὥρας ἐκδηλώσεις. Ὑπὲρ
τοῦτον εἰς τὸν ἀπὸ τῶν καὶ ἐπὶ
τῶν ἐνὸς πλείστον εἰρηνοῦ.

μῆτον φωνῇ τοῦ ἰδίου των ὁρμη-
νίου. Αἱ ἀπειλαί, αἱ ὁποῖαι ἀρῶν
γῆθησαν τῆς ὁργανωμένης βίας, ἡ
τις τόσον ἀνθρώπου ἠσυχία ἐπὶ
αὐτῶν, εὐρεν αὐτοὺς ἀκλονήτους
καὶ ἀποφασισμένους, μετὰ τὴν ἰδίαν
καρτερικότητα, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτὸ
ἀκατάβλητον σθένος, τὸ ὁποῖον ἐχα-
ρακτήρισε τοὺς ἱσλακούς των
Θεομυλῶν αἱ πράξεις των ὁποι-
ων, ἀπὸ συγγενικῆν φρυκτύνθενον
τοὺς ἐνέπνεε καὶ τοὺς συνεκίρει.

«Ἰδοὺ ἀκριβῶς διατὶ ἦτο ἐπόμε-
νον εἰς αὐτὴν νὰ πέσῃ, ἀφοῦ ἀπε-
τέλει διὰ μέσου τῶν χιλιετηρίδων
τὸν ἀκρότατον πρὸς θεοῦ σιαθ-
μὸν καὶ ἀφειρητὴν τῆς ἑλληνικῆς
ἐκπολιτιστικῆς προσπάθειας. Καὶ
ἔπρεπε ὥς πίπτουν οἱ προπορευό-
μενοι.

«Ὁ ἱστορικὸς διερευνῶντας παν-
τοειδῆς ἀνθρωπίνους ἐκδηλώσεις
διὰ νὰ ἀνεύρῃ καὶ ἐξάγῃ τὰς ἀνω-
τέρας ἡθικὰς ἀξίας διὰ νὰ τὰς
ἀποδώσῃ πρὸς παραδειγματισμὸν
εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Ἡ
συναίσθησις εὐλαβῶς πρὸ τῶν ἀν-
τιειδῶν παραδείγματος τῆς Ἀρ-
χιᾶλον.

«Ἄλλ' οἱ Ἀρχιαῖται καὶ οἱ ἑτε-
ροὶ βορειοθρακικοὶ βορειοθρακικοὶ πε-
νίτες ὡς ἐκλήθησαν ἐπὶ ἐκείνη
σαν νὰ κλάρουν ὡς οἱ παλαιοὶ ἱε-
ραὶ καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Βαλ-
λῶνος. Αἱ δεδοκιμασμένα ἀντι-
στοιχίαι, αἱ ὁποῖαι ἐμπνέουν εἰς αὐτοὺς
τὸ θάρρος τῆς ζωῆς, κατὰ τὴν σὺν-
τελουμένην ἤδη ἀνάπτυξιν τῆς πα-
ραγωγικῆς δρασεώς των, ἐν ἐλευ-
θερίᾳ πλέον καὶ σιτορικῇ Πολιτείᾳ
προσδοῶν αὐτοὺς εἰς τὰ ἐπιπλέον
ἐκλεκτῶν στοιχείων δημιουργικῶν
καὶ χρησίμων εἰς τὸ ἐθνικὸν οὐνο-
λον.

«Ἡ καθιέρωσις ἐτησίον μνημο-
σύνου, ὡς τὸ σημερινόν, μακρὰν ἀ-
πέχει ἀπὸ τὴν διάθεσιν των νὰ ἀ-
ναρριπίσουν μίση καὶ νὰ ἀναξέουν
παλαιὰς πληγὰς.

«Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μεταπολε-
μικῆς νοοτροπίας συντελουμένη κα-
τὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον χρόνον
ζῆμυσις ὑπὲρ μᾶς βαλκανικῆς συ-
νενοήσεως εὐρίσκει πρώτους δια-
σώσας τοὺς βορειοθρακικοὺς ἀπὸ αὐ-
τοῦ ἀπειλέσαντος τὸ ἀντικείμενον ἀν-
χῶν καὶ καταδικασθέντων ἤδη πει-
ραματισμῶν καὶ ἀφοῦ αὐτοὶ δικαι-
οῦνται ἐγκύτως νὰ εἰπὼν διὰ τὴν
βία δὲν εἶνε τὸ μέσον δι' οὗ ἐξα-
σφαλίζονται τὰ ἀγαθὰ καὶ ἡ εὐμε-
ρία τῶν λαῶν, ἀλλὰ μόνον ἡ εὐμε-
κρινὴς συνεργασία αὐτῶν ἐν πνεύ-
ματι ἀδελφικῆς ἀλληλεγγύης ἐν-
τὸς ἐνὸς πλείστον εἰρηνοῦ.

Αρχία
1930
25

ΑΘΗΝΑΝ

Αρχίαγας.
Δήμαρχος αὐτῆς

ΤΟ ΧΘΕΡΙΝΟΝ
ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΩΝ ΑΓΧΙΑΛΙΤΩΝ

Τὸ χθεςινὸν μνημόσυνον εἰς τὸν
Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου (Καρύ-
του) ὑπὸ τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισθέν-
των καὶ περόντων κατὰ τὴν κατα-
στροφὴν τῆς Ἀγχιάλου (1906) εἰς τὴν
προσκληθεῖσαν παρέστη ἡ Κυβέρνη-
σις διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ.
Σπυρίδου, ἡ Βουλὴ διὰ τοῦ ἀντιπρο-
έδρου αὐτῆς κ. Ἀργυροπούλου, ἡ
Ἀκαδημία διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς
κ. Παλαμά, ὁ Δήμαρχος κ. Μερκού-
ρης καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι. ἔτελέσθη
ἐκ τῆς ἐκείνης ἑνώσεως τῶν
ἀγχιαλιτῶν, ἐνεργούσης
καὶ τῶν Κοινοτήτων
τῆς Ἀγχιάλου Μακεδονίας
καὶ ἐν Ἀθήναις, Ἀκαδημία
καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀγχια-
λιταὶ.

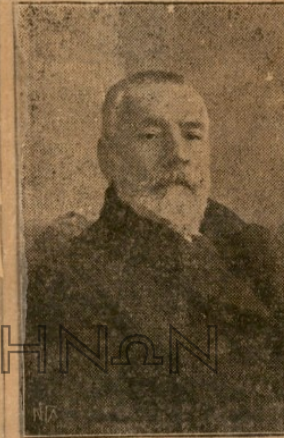
Τὸ μνημόσυνον δέχων
ἐκτενεσθὲν αὐτοκινήτως λόγον
δυσχερῆς καὶ ματαιότητος τῆς ἑνώσεως
Ἀγχιαλιτῶν, ἐξάρτος τὴν ἀνδρείαν
καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν Ἀγχιαλι-
τῶν. οὗς παρουσίασε πρὸς τοὺς 300
τῶν Λεωνίδων.

"Εἴα"
1930
Αρχίαγας
25.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τὸ μνημόσυνον
τῶν Ἀγχιαλιτῶν

Ἡ ἑνώσις τῶν Ἀγχιαλιτῶν τε-
λεῖ σήμερον καὶ περί ὥραν 10ην
π. μ. εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γε-

Κωστάκης Σταυρίδης, ὁ δη-
μαρχος τῆς Ἀγχιάλου κατὰ
τὴν καταστροφὴν

ωργίου, Καρύτου, ἀρχιερατικὸν
μνημόσυνον, εἰς τὸ ὁποῖον παρα-
κληθεῖσαι θέλουν μετὰσχῃ ἡ κυ-
βέρνησις, ἡ Βουλὴ, ἡ Γερουσία,
τὸ πανεπιστήμιον, ἡ ἀκαδημία, ἡ
ἐπιτροπὴ τῆς ἐκατονταετηρίδος
καὶ πλείοτα προσφυγικὰ σωματεῖα
καὶ ἐνώσεις.

Εἰς τὸν
Ναὸν τοῦ Ἁγίου
1930
25.